

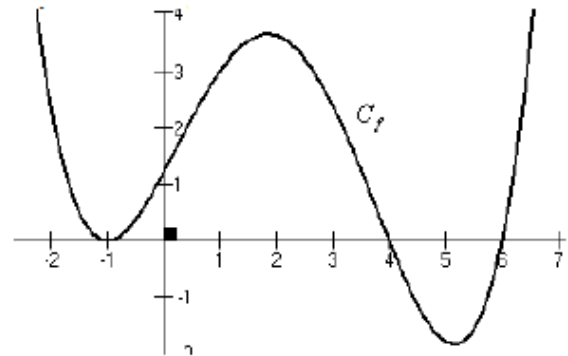
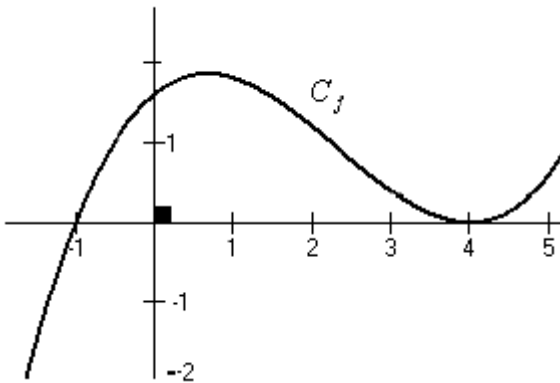

ΦΥΛΛΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

ΕΝΟΤΗΤΑ: «ΚΥΡΤΟΤΗΤΑ - ΣΗΜΕΙΑ ΚΑΜΠΗΣ»

ΕΡΓΑΣΙΑ 1^η (ΕΥΡΕΣΗ ΚΥΡΤΩΝ – ΚΟΙΛΩΝ & ΣΗΜΕΙΩΝ ΚΑΜΠΗΣ)

1. Στα παρακάτω σχήματα δίνονται οι γραφικές παραστάσεις της παραγώγου $f'(x)$ μιας συνάρτησης $f: \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}$. Να βρείτε τα διαστήματα στα οποία η συνάρτηση f είναι κυρτή ή κοίλη.

2. Να βρεθούν τα διαστήματα κυρτών – κοίλων και τα σημεία καμπής των συναρτήσεων.

i. $f(x) = x^3 + 3x^2 - 6x$

ii. $f(x) = 3x^5 - 10x^3 + 2x + 1$

iii. $f(x) = \frac{x^2}{1+x}$

iv. $f(x) = \ln(x^2 + 1)$

3. Να βρεθούν τα διαστήματα κυρτών – κοίλων και τα σημεία καμπής των συναρτήσεων.

i. $f(x) = e^x(x^2 + 1)$

ii. $f(x) = x - \ln(e^x + 1)$

iii. $f(x) = \frac{e^x}{x}$

iv. $f(x) = \frac{x^2}{e^x}$

4. Να βρεθούν τα διαστήματα κυρτών – κοίλων και τα σημεία καμπής των συναρτήσεων.

i. $f(x) = \begin{cases} x^3 + 3x^2 + 4, & x \leq 0 \\ x^3 - 6x^2 + 4, & x > 0 \end{cases}$

ii. $f(x) = \begin{cases} x^3 + 6x^2 - 2, & x \leq 1 \\ x^3 - 9x^2 + 13, & x > 1 \end{cases}$

ΕΡΓΑΣΙΑ 2^η (Η $f(x)$ ΔΕΝ ΕΧΕΙ ΣΗΜΕΙΑ ΚΑΜΠΗΣ)

1. Δίνεται η συνάρτηση $f: \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}$ δυο φορές παραγωγίσιμη, για την οποία ισχύει ότι : $f^2(x) + e^x = 3f(x) - \alpha^x$ για κάθε $x \in \mathbb{R}$ όπου $0 < \alpha \neq 1$. Να αποδείξετε ότι η C_f δεν έχει σημεία καμπής.
2. Έστω μια συνάρτηση $f: (1,3) \rightarrow \mathbb{R}$ η οποία είναι 2 φορές παραγωγίσιμη και ισχύει $f^2(x) + xf(x) + x^2 - 3x + 1 = 0$ για κάθε $x \in (1,3)$. Να αποδείξετε ότι η f δεν παρουσιάζει καμπή.

ΕΡΓΑΣΙΑ 3^η (ΠΡΟΣΔΙΟΡΙΣΜΟΣ ΠΑΡΑΜΕΤΡΩΝ)

1. Δίνεται η συνάρτηση $f(x) = \alpha x^5 - (4\beta + 2)x^3 + (\alpha - 1)x + 1$ με $\alpha, \beta \in \mathbb{R}$. Να βρείτε τις τιμές των α και β , ώστε η C_f να έχει σημείο καμπής το $A(1, -4)$.
2. Δίνεται η συνάρτηση $f(x) = x^4 - 2\alpha x^3 + 6x^2 + 2x + 1$ με $\alpha \in \mathbb{R}$. Να βρείτε για ποιες τιμές της παραμέτρου α , η συνάρτηση f είναι κυρτή στο $\mathbb{R}$.
3. Δίνεται η συνάρτηση $f(x) = \alpha^2 x^4 - 4\alpha x^3 + 6(2\alpha - 1)x^2 - 4x + 11$, με $\alpha \in \mathbb{R}$. Να βρείτε για ποιες τιμές του α η C_f έχει σημείο καμπής στο $x_0 = 1$.
4. Δίνεται η συνάρτηση $f(x) = \alpha x^3 + \beta x^2 + \gamma x$ με $\alpha, \beta, \gamma \in \mathbb{R}$. Να βρείτε τις τιμές των α , β και γ , ώστε η C_f να έχει στο $x_1 = -1$ ακρότατο το 10 και στο $x_2 = 1$ να έχει σημείο καμπής.
5. Δίνεται η συνάρτηση $f(x) = \lambda x^4 + 2(\lambda - 3)x^3 + 6\lambda x^2 - 3x + 5$ με $\lambda \in \mathbb{R}$. Να βρείτε για ποιες τιμές της παραμέτρου λ , η συνάρτηση f είναι κοίλη στο $\mathbb{R}$.

ΕΡΓΑΣΙΑ 4^η (ΚΥΡΤΟΤΗΤΑ ΚΑΙ ΕΦΑΠΤΟΜΕΝΗ)

1. Δίνεται η συνάρτηση $f(x) = e^x - \ln x$.
  - i. Να μελετήσετε την f ως προς την κυρτότητα.
  - ii. Να βρείτε την εφαπτομένη της C_f στο σημείο της $A(1, f(1))$.
  - iii. Να αποδείξετε ότι $e^x \geq (e-1)x + \ln x + 1$ για κάθε $x > 0$.
2. Να δείξετε ότι η εφαπτομένη της C_f της συνάρτησης $f(x) = e^x(x^2 + 3)$ σε οποιοδήποτε σημείο της δεν έχει άλλο κοινό σημείο με τη C_f εκτός του σημείου επαφής.
3. Δίνεται η συνάρτηση $f(x) = e^{2x} + x^4$.
  - i. Να μελετήσετε την f ως προς την κυρτότητα.
  - ii. Να βρείτε την εφαπτομένη της C_f στο σημείο της $A(0, f(0))$.
  - iii. Να αποδείξετε ότι $e^{2x} \geq 1 + 2x - x^4$ για κάθε $x \in \mathbb{R}$.
4. Δίνεται η συνάρτηση $f(x) = (x^2 - 4x + 6)e^{x-1}$.
  - i. Να μελετήσετε την f ως προς την κυρτότητα.
  - ii. Να βρείτε την εφαπτομένη της C_f στο σημείο της $A(1, f(1))$.
  - iii. Να αποδείξετε ότι $e^{x-1} \geq \frac{x+2}{x^2 - 4x + 6}$ για κάθε $x \in \mathbb{R}$.

5. Δίνεται η συνάρτηση $f(x) = \frac{\eta\mu(\pi x)}{\pi} - 2x^2 - x \ln x$.

- Να μελετήσετε την f ως προς την κυρτότητα.
- Να βρείτε την εφαπτομένη της C_f στο σημείο της $A(1, f(1))$.
- Να αποδείξετε ότι $\frac{\eta\mu(\pi x)}{\pi} - x \ln x \leq 2x^2 - 6x + 4$ για κάθε $x > 0$.

6. Δίνεται η συνάρτηση $f(x) = (x + a \ln x)^2$, με $a \in \mathbb{R}$. Η εφαπτομένη (ε) της C_f στο σημείο της $A(1, f(1))$ είναι παράλληλη στην ευθεία : (ζ) : $8x - 2y + 2021 = 0$.

- Να βρείτε τον αριθμό a και την εξίσωση της (ε)
- Να μελετήσετε την f ως προς την κυρτότητα
- Να αποδείξετε ότι $3 + (x + \ln x)^2 \geq 4x$ για κάθε $x > 0$.

7. Δίνεται η συνάρτηση : $f(x) = \ln(\ln x)$.

- Να δείξετε ότι η f είναι κοίλη.
- Να βρείτε την εφαπτομένη της C_f στο $x_0 = e$.
- Να δείξετε ότι $\ln(\ln x) \leq \frac{x}{e} - 1$ για κάθε $x \in (1, +\infty)$.
- Να λυθεί η εξίσωση $e \ln x - e^{\frac{x}{e}} = 0$ στο διάστημα $(1, +\infty)$.

ΕΡΓΑΣΙΑ 5^η (ΥΠΑΡΞΗ ΣΗΜΕΙΟΥ ΚΑΜΠΗΣ)

1. Δίνεται η συνάρτηση $f(x) = \ln(e^x - x)$. Να δείξετε ότι η γραφική παράσταση της f έχει δύο, ακριβώς, σημεία καμπής.

2. Δίνεται η συνάρτηση $f(x) = \ln x - x + e^x - \frac{x^2}{2}$. Να δείξετε ότι η γραφική παράσταση της f έχει ακριβώς ένα σημείο καμπής.

3. Δίνεται η συνάρτηση $f(x) = \ln^2 x - x \ln x$. Να δείξετε ότι υπάρχει ακριβώς ένα $x_0 \in (1, 2)$ στο οποίο συνάρτηση f παρουσιάζει καμπή.

ΕΡΓΑΣΙΑ 6^η (ΚΥΡΤΟΤΗΤΑ ΚΑΙ Θ. Μ. Τ.)

1. Έστω μια κυρτή συνάρτηση $f : \Delta \rightarrow \mathbb{R}$. Να αποδείξετε ότι

- i. $f(\alpha) + f(\beta) \geq 2f\left(\frac{\alpha + \beta}{2}\right)$ για κάθε $\alpha, \beta \in \Delta$.
- ii. $f'(x+1) > f(x+1) - f(x)$.

2. Έστω μια κοίλη συνάρτηση $f : \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}$. Να αποδείξετε ότι :

- i. $\frac{f(\alpha) + f(\beta)}{2} \leq f\left(\frac{\alpha + \beta}{2}\right)$ για κάθε $\alpha, \beta \in \mathbb{R}$
- ii. $f'(x) < f(x) - f(x-1) < f'(x-1)$ για κάθε $x \in \mathbb{R}$.

3. Έστω $f : [\alpha, +\infty) \rightarrow \mathbb{R}$ μια συνάρτηση, η οποία είναι κυρτή. Να δείξετε ότι

$$f'(\alpha) < \frac{f(x) - f(\alpha)}{x - \alpha}, \text{ για κάθε } x \in (\alpha, +\infty).$$

4. Έστω μια συνάρτηση $f : (0, +\infty) \rightarrow \mathbb{R}$, η οποία είναι κοίλη. Να δείξετε ότι $f(x) + f(3x) < 2f(2x)$, για κάθε $x > 0$.

5. Έστω μια συνάρτηση $f : [0, +\infty) \rightarrow \mathbb{R}$, η οποία είναι κυρτή και ισχύει $f(0) = 0$ και $f'(x) > 1$ για κάθε $x > 0$. Να δείξετε ότι $x < f(x) < xf'(x)$, για κάθε $x > 0$.

6. Δίνεται η συνάρτηση $f(x) = x \ln x$.

- i. Να μελετήσετε την f ως προς την κυρτότητα.
- ii. Να αποδείξετε ότι : $\frac{\alpha \ln \alpha + \beta \ln \beta}{\alpha + \beta} \geq \ln \frac{\alpha + \beta}{2}$ για κάθε $\alpha, \beta > 0$.